

Bruselj, 17. marec 2025
(OR. en)

7161/25

COH 19

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Zadeva: „Bolj dinamična in strateška kohezijska politika: zagotavljanje sprememb v skladu s sedanjo in prihodnjo perspektivo“
– *izmenjava mnenj*

Ministre in ministrice, pristojne za kohezijsko politiko, vabimo, naj 28. marca na seji Sveta za splošne zadeve, namenjeni kohezijski politiki, na podlagi priloženega dokumenta predsedstva opravijo razpravo na temo „Bolj dinamična in strateška kohezijska politika: zagotavljanje sprememb v skladu s sedanjo in prihodnjo perspektivo“.

Informativni dokument

za sejo Sveta za splošne zadeve, namenjeno kohezijski politiki

„Bolj dinamična in strateška kohezijska politika: zagotavljanje sprememb v skladu s sedanjo in prihodnjo perspektivo“

V zadnjih nekaj mesecih potekajo vse bolj intenzivne razprave o možni prihodnji obliki naslednjega večletnega finančnega okvira in kohezijske politike znotraj njega. V razpravah so udeleženi vsi zadevni deležniki, ki zastopajo Evropsko komisijo, države članice, regije in lokalne organe, druge institucije EU ter akademske in nevladne organizacije¹. Glavne ugotovitve dosedanjih razprav kažejo, da v naslednjem večletnem finančnem okviru ne bo več mogoče delovati na enak način kot doslej. Kar zadeva podrobnejše rešitve, pa obstajajo številni možni pristopi, zato je treba obravnavati praktične rešitve in o njih doseči soglasje.

---

¹ Med drugim: sklepi Sveta o kohezijski politiki, skupna izjava ministrov in ministric, pristojnih za kohezijsko politiko, ki jo je podpisalo 11 držav članic (BG, CZ, EE, HR, HU, LT, LV, RO, SK, SI, PL), sprejeta maja 2024 v Pragi; poročilo skupine na visoki ravni za prihodnost kohezijske politike; deveto kohezijsko poročilo s sklepi Sveta, sprejetimi junija 2024; poročilo Enrica Lette z naslovom „Much more than a market“ (Veliko več kot trg); sklepi Sveta o prihodnosti kohezijske politike.

Evropska komisija je predlagala sklop glavnih ciljev in prednostnih nalog EU za prihodnja leta². **Med drugim je treba sprejeti odločne ukrepe za zagotovitev vzdržne blaginje, konkurenčnosti, demokracije, varnosti, obrambe in odpornosti, hkrati pa ščititi vrednote EU. Konkurenčnost je bila opredeljena kot eden glavnih ciljev EU, ki bo najvišje vodilo in samo jedro mandata Evropske komisije.** Eden od temeljev konkurenčnosti Evrope so njeni prebivalci in prebivalke, zato je ključno **spodbujati spretnosti in kakovostna delovna mesta.** Poleg tega je glede na spreminjajoče se geopolitične razmere vse pomembnejša tudi **evropska obramba**, kot je nedavno potrdil Evropski svet³. Komisija je navedla možne ukrepe za poenostavitev in zmanjšanje upravnih bremen, spodbujanje hitrosti in prožnosti izvajanja politik ter boljše usklajevanje politik na ravni EU in nacionalni ravni. Regulativni okvir EU je treba pregledati in prilagoditi, da se bo bolje odzival na potrebe državljanov in državljanek ter podjetij ter pravočasno in učinkovito izvrševal sredstva EU.

---

² Evropska komisija, 2025, *Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Kompas za konkurenčnost za EU*, COM(2025) 30 final; *Delovni program Komisije za leto 2025 – Skupaj naprej: drznejša, enostavnejša in hitrejša Unija*, COM(2025) 45 final; Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in odboru regij, *Enostavnejša in hitrejša Evropa: Sporočilo o izvajanju in poenostavitvi*, COM(2025) 47 final; pismo predsednice Evropske komisije Ursule von der Leyen z dne 4. marca 2025 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_684, *Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Unija spretnosti*, COM(2025) 90 final.

³ Sklepi Evropskega sveta o evropski obrambi, 6. marec 2025.

V sporočilu o poti do naslednjega večletnega finančnega okvira, objavljenem februarja 2025⁴, je navedeno, da bi se moral prihodnji proračun EU osredotočiti na skupne izzive, pri katerih ima poraba na evropski ravni največjo dodano vrednost. V sporočilu je zelo jasno poudarjeno naslednje: **„Prednostne naloge EU moramo uresničevati skupaj – države članice in njihove regije oblikujejo številne naložbe EU na terenu, proračun EU pa njihovo ukrepanje podpira in spodbuja“**. Kot rešitev za večjo učinkovitost in hitrost izvajanja se izpostavlja okrepljeno izvajanje pristopa, ki temelji na smotrnosti.

Evropska komisija v istem dokumentu predlaga tudi nov pristop k posodobljenemu proračunu EU, v središču katerega bi moral med drugim biti **„načrt za vsako državo s ključnimi reformami in naložbami, osredotočen na naše skupne prednostne naloge, vključno s spodbujanjem ekonomske, socialne in teritorialne kohezije“**. Komisija je poudarila, da je treba *„v partnerstvu z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi oblastmi /.../ oblikovati in izvajati okrepljeno kohezijsko politiko in politiko rasti, v središču katerih bi morale biti regije“*, kako pa bi to lahko dosegli v praksi, je treba še dodatno pojasniti.

Po mnenju Komisije bi lahko ideja takega načrta zagotovila priložnosti za boljše usklajevanje med politikami EU in nacionalnimi politikami, ustvarila sinergije med njimi in spodbudila strukturne spremembe (v državah članicah in regijah), če bi se hkrati izvedla združitvev in poenostavitvev izvedbenih pravil. Vendar predlagana vključitev reform in naložb v načrte za vsako državo ni dovolj jasna, zlasti glede na izkušnje, pridobljene pri izvajanju reform v okviru načrtov za okrevanje in odpornost, obstajajo pa tudi izzivi v zvezi z opredelitvijo ustrezne vloge regij v tem modelu. Poleg tega sta nejasna tudi morebitni vpliv tega novega pristopa na regionalne razlike v državi ter vloga regionalnih in lokalnih oblasti, kar bi lahko vzbudilo pomisleke glede uveljavljanja enotne rešitve za vse. Zato bi morale države članice razmisliti in medsebojno razpravljati o tem, kako bi bilo treba kohezijsko politiko izvajati v finančni perspektivi za obdobje po letu 2027, zlasti ob upoštevanju predlogov Komisije glede prednostnih nalog EU, načina izvajanja in mesta kohezijske politike v teh predlogih.

---

⁴ *Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Pot do naslednjega večletnega finančnega okvira, COM(2025) 46 final.*

Ker se vse bolj intenzivno razmišlja o tem, kako bi lahko ukrepe in politike uskladili z novimi prednostnimi nalogami EU, ki jih je predlagala Komisija, **se zdi primerno tudi, da se kohezijska politika posodobi že v sedanjem večletnem finančnem okviru, in sicer med sedanjim vmesnim pregledom programov kohezijske politike.** Za prilagoditev sedanje kohezijske politike skupnim izzivom bi bila potrebna prizadevanja vseh ustreznih deležnikov na ravni EU ter nacionalni in regionalni ravni, da bi izvajanje in doseganje rezultatov v okviru kohezijske politike zastavili na novo in pospešili.

V zvezi s tem je Komisija poudarila, da bi lahko bil **sedanji vmesni pregled programov kohezijske politike** dobra priložnost, da bi se kohezijska politika uskladila z nastajajočimi potrebami in prednostnimi nalogami EU, zlasti za spodbuditev konkurenčnosti EU in odpornosti, okrepitev varnosti in poenostavitev postopkov. Hkrati se izpostavlja⁵ potreba po napredku pri ključnih pobudah EU, kot sta dostop do cenovno dostopnih in trajnostnih stanovanj ali krepitev obrambnih zmogljivosti v EU. Sedanji vmesni pregled kohezijske politike bi lahko izkoristili tudi kot priložnost za razmislek o dodatnih sredstvih, možnostih in spodbudah za obrambne namene⁶, kar zajema ne le infrastrukturo z dvojno rabo, temveč tudi infrastrukturo za izključno vojaške namene. **Zato je treba razmisliti o tem, kako kratkoročno in dolgoročno dosegati kohezijski cilj, hkrati pa obravnavati ključne izzive, kot so krepitev konkurenčnosti, odpornosti, varnosti in obrambe na ravni EU ter nacionalni, regionalni in lokalni ravni.**

---

⁵ Med drugim: govor izvršnega podpredsednika Raffaeleja Fitta na konferenci: „The European Way of Growth: A Growth Policy for a Secure, Resilient and Globally Competitive Europe“ (Evropska pot rasti: politika rasti za varno, odporno in globalno konkurenčno Evropo), govor izvršnega podpredsednika Raffaeleja Fitta o prihodnosti kohezijske politike v Odboru Evropskega parlamenta za regionalni razvoj – REGI, Evropska komisija, 2025, pismo predsednice Evropske komisije Ursule von der Leyen z dne 4. marca 2025 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_684.

⁶ Sklepi Evropskega sveta o evropski obrambi, 6. marec 2025.

Namen razprave na formalnem srečanju ministrov in ministric, pristojnih za kohezijsko politiko, je preučiti, kako bi lahko okrepili kohezijsko politiko. Nobenega dvoma ni, da bi se morala prihodnja kohezijska politika razvijati in tesneje usklajevati s skupnimi prednostnimi nalogami EU. Hkrati pa je treba ohraniti in dodatno okrepiti njen glavni cilj, tj. doseganje socialne, ekonomske in teritorialne kohezije.

***

Za usmeritev razprave na seji Sveta za splošne zadeve v sestavi, pristojni za kohezijo, poljsko predsedstvo poziva ministre in ministrice, naj izrazijo svoje mnenje glede vprašanj v nadaljevanju. Ta vprašanja bodo obravnavana na eni seji v obliki okrogle mize. Posamezni prispevki naj ne trajajo več kot štiri minute.

1. Kako naj se dosežejo cilji Pogodbe na področju kohezijske politike ter spodbuja upravljanje na več ravneh v okviru nove strukture politik EU po letu 2027? Kako bi jo bilo treba načrtovati v okviru predlaganih načrtov za vsako državo, vključno z reformami in naložbami na nacionalni in podnacionalni ravni?
2. Kako bi bilo treba ob upoštevanju pristopa Komisije in sklepov Evropskega sveta v sedanji finančni perspektivi prilagoditi kohezijsko politiko, da bi se učinkovito odzvali na nastajajoče prednostne naloge in potrebe?